Proletari din toate țările, uniți-vă!
La lupta pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 93 (549) ★ sîmbătă 17 noiembrie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

Primul pas

Se înserase. Cîteva picături de ploaie se scuturau din norii trecători. Rodica nu sosise încă acasă. Mama, îngrijorată, dadu să iasă pe poartă, să vadă dacă fata ei nu se oprise cumva în stradă, la joacă. Dar n-apucă să facă decît cîțiva pași, că Rodica, lăsînd poarta deschisă, îi sări în brațe.

— Mămico, mîine voi purta cravata roșie, voi fi pionieră. Vino și tu și tăticu! Te rog! Am să-i scriu și bunicuței. Cît de mult așteptam clipa asta!

Atîta putu spune Rodica și își apropie fruntea de obrazul mamei. Au stat așa tăcute cîteva clipe.

Liniștea s-a lăsat peste tot locul. Zîna nopții, care țese copiilor vise frumoase sau îl trimite pe Moș Ene să-i adoarmă, și-a întins mantia întunecată pretutindeni.

Acele ceasornicului arătau ora 10. In camera Rodicăi însă era lumină, cum a fost în multe alte seri de-a rîndul în ultima vreme. Fetița cu ochi albaștri și cosițe aurii stătea aplecată asupra unei coli de hîrtie și citea cu glas tare: „Eu, tînăr pionier al Republicii Populare Romîne..."

După ce citi de mai multe ori angajamentul, luă foaia de hîrtie și o puse în ghiozdan. Își rîndui apoi cărțile de care avea nevoie, șorțul, pantofii, ca totul să fie gata, să nu întîrzie a doua zi.

Și într-adevăr, în ziua următoare ajunse la școală devreme. Acolo le găsi pe Luminița Băzăvan, Alboteanu Dana și alte școlărițe din clasa a III-a. Nu lipseau nici prietenele lor mai mari, pionierele dintr-a IV-a, care se îngrijiseră cu multă vreme înainte de pregătirea lor.

— Rodica, știi angajamentul? o întrebă Ruxandra, care era o pionieră din „promoția veche".

Cînd Ileana Lipănescu din clasa a IV-a trecu pe lîngă Dana, aceasta o salută pionierește, cu toate că nu avea încă cravată roșie. Ileana îi răspunse bucuroasă viitoarei pioniere și se opri din drum, felicitînd-o „Bine, Dana, ai învățat să saluți!"

Adesea, după ore, în recreații, astfel de convorbiri le-au făcut pe școlărițe și pioniere să se îndrăgească unele pe altele. De la prietenele dintr-a IV-a au învățat școlărițele cum să stea în careu, ce înseamnă cele trei colțuri ale cravatei roșii, cum să salute și cum să se poarte cu cei mai în vîrstă.

„...să devin un cetățean demn"...

In ziua aceea, cînd fetele aveau să primească cravatele roșii, în clasa a III-a s-a întîmplat ceva deosebit. Tovarășa învățătoare a controlat caietele, a ascultat pe viitoarele pioniere și... a dat numai note 5. Vă veți spune poate că le-a dăruit fetelor notele, pentru că în clasa era sărbătoare. Intr-adevăr, le-a dăruit dar nu pe degeaba. Toate fetele au știut foarte bine lecțiile.

Orele se sfîrșiseră. Din clasa a III-a însă nimeni nu ieșise. Ba mai veniseră și alți oaspeți: părinți și pionieri ai clasei a IV-a. Urma adunarea de primire a cravatelor roșii. Glasul potolit al tovarășei instructoare superioare anunță începerea adunării. Sunetul goarnelor și răpăitul tobelor cheamă pe pionieri sub drapelul detașamentului clasei a IV-a. In careu, în fața detașamentului, cu ochii ațintiți la tovarășa instructoare, Rodica, Luminița și alte cîteva școlărițe stau nemișcate. A sosit momentul mult dorit. Toate fetele rostesc într-un singur glas, hotărît, cuvintele angajamentului solemn... „să devin un cetățean demn al patriei mele — Republica Populară Romînă". Apoi tovarășa instructoare înnoadă fiecărei școlărițe cravata roșie.

Prima filă din jurnal

A trecut cîtva timp. In clasa a III-a aproape toate fetele au la gît cravata roșie. Sînt acum mai grijulii cu tot ceea ce fac, mai ales că, în curînd, vor avea și ele detașamentul lor. Intr-adevăr, într-una din zilele următoare, la sfîrșitul orelor, într-o mică adunare, tovarășa instructoare le anunță fetelor crearea detașamentului lor, care va purta numărul 8. Ea le arată un steag și le spune: „Acesta-i steagul detașamentului vostru. Să-l păstrați cu cinste". Tot atunci, fetele s-au hotărît să-și facă primul lor jurnal. Au înscris în prima filă ziua cînd s-au primit cravatele roșii, cînd au rostit prima oară angajamentul solemn. Această zi va rămîne neuitată multă vreme de către clasa a III-a. Peste ani, cînd Rodica, Luminița și celelalte pioniere vor crește mari, vor fi utemiste, vor veni pe aici să răsfoiască jurnalul.

Primirea cravatei roșii a fost primul pas pe care l-au făcut în rîndul celor trei generații simbolizate de colțurile cravatei și de flacăra insignei. Urmează un drum lung pe care îl au de străbătut și pe care, cu siguranță, vor merge mereu înainte. Școlărițele clasei a III-a și-au îndeplinit prima lor dorință fierbinte: au devenit pioniere.

Școala medie mixtă nr. 2 Ploiești

Ecaterina CHIRAN



Lucrarea serioasă pe trimestrul I

Față în față

Iată că, încet, încet, primul trimestru se apropie de sfîrșit. Că pentru unii a trecut mai greu, iar pentru alții mai puțin greu, asta este de la sine înțeles!... Fiecare după cum s-a pregătit.

Așa stau lucrurile și la Școala de 7 ani nr. 6 din Giurgiu. Și aici sînt copii care se plîng că „a fost greu trimestrul ăsta". Și aci sînt copii care spun că „n-a fost greu trimestrul ăsta". Pe care să-i mai crezi?

De curînd însă, adică de vreo 6-7 zile, la această școală au început tezele de sfîrșit de trimestru. Au dat teze la limba romînă clasele a VII-a B și a V-a A. Au dat alte clase la franceză, rusă, matematică...

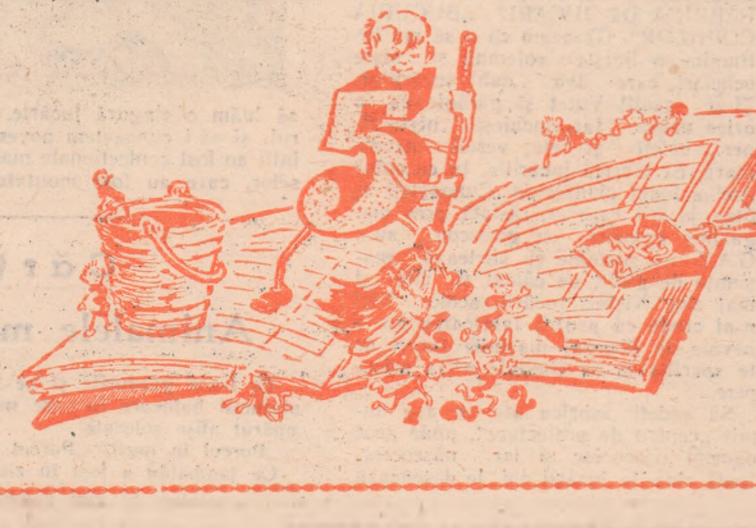
Eu voi povesti despre doi copii: un băiat și o fată. Amîndoi sînt în clasa a V-a A. Amîndoi au dat lucrare scrisă la limba romînă. Fetița se numește Francisca Niță, iar băiatul — Alexandru Moraru. Doi copii cu posibilități egale. Dar iată că unul — Francisca — a primit nota 4 la teză, iar celălalt, Moraru, a primit nota 2. De ce?

Să ne întoarcem cu cîteva zile în urmă sau mai bine să răsfoim filele catalogului: Iata. Francisca Niță, deși este ocupată acasă (are încă trei frați mai mici, iar mama ei lucrează la fabrică), n-a lipsit niciodată de la cursuri. Pe cînd Moraru... hei, Moraru are nu mai puțin de 20 de absențe!

...Francisca și-a făcut regulat temele la limba romînă, a întrebat ceea ce nu înțelegea, cînd pe profesor, cînd pe vreun coleg. Moraru însă „nu avea" timp pentru așa ceva — timpul petrecîndu-și-l cu fel de fel de boroboațe. La acestea s-au mai adăugat și altele. Și astfel, oră de oră, zi de zi, Moraru a pierdut tot mai multe lecții...

Teza de limba romînă l-a găsit nepregătit, iar gîrbovitul 2, scris undeva, pe colțul uneia din file, a fost singura răsplată a muncii lui. Și, cînd toți colegii lui se bucurau de notele bune primite, Moraru stătea singur într-un colț și părea nedumerit de nota căpătată.

Ștefan ZAIDES



Zîna





Aici era o zînă,
Aici, între livezi,
Frumoasă cum nu-i alta,
Dar tu nu poți s-o vezi.

Era frumoasă zîna,
Cu părul ei bălai,
Ea fermeca și luna
In nopțile de mai.

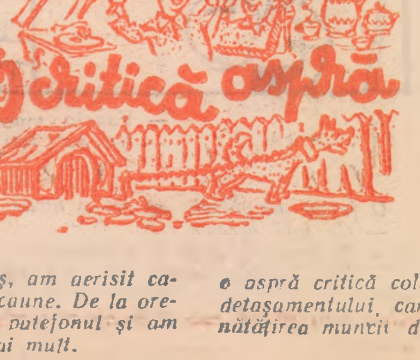
De-un zmeu a fost răpită,
Dar un voinic viteaz
A scos-o din ursită,
De zmeu și-a făcut haz.

Făcură-apoi și nuntă,
Căci tare se iubeau,
Sus, soarele și luna
La ei cu drag priveau.

Asta-i povestea zînei,
Cu părul lung, bălai,
Ce fermeca și luna
In nopțile de mai.

Gabriela VASLUIANU
Satul Vaduri
com. Viișoara
Raion Piatra Neamț

O critică aspră



Da, tovarăși, situația e tristă... Am media 2 la geometrie! Țin să-mi fac autocritica, dar nu trebuie să trec cu vederea nici lipsurile voastre. Inainte de a mă judeca, v-ați întrebat oare în ce fel m-ați ajutat?

Ce-i drept, acum un an, înainte de examen, ați venit la mine acasă și mi-ați întocmit răspunsuri pentru fiecare bilețel cu întrebări. Acesta a fost un succes al detașamentului nostru. Dar mai apoi, mă refer la anul școlar de față, v-ați culcat pe lauri, tovarăși dînd, nu mă sfiesc s-o spun, dovadă de o nepermisă delăsare! Acum o lună am luat primul 2 la geometrie. Increzîndu-mă în forțele voastre și în tăria colectivului, m-am hotărît să învăț.

M-am dus acasă și am pregătit toate condițiile necesare însușirii temeinice a lecției. In fapt: de la orele 14 la 14,30 am pus pe masă o față de pluș, am aerisit camera, am adus încă patru scaune. De la orele 14,30 la 15 am reparat patefonul și am ales plăcile care vă plac mai mult.

De la orele 15 la 15.30 m-am ocupat personal de aprinderea mașinii de gătit, pentru ținerea la cald a cafelei. De la orele 15,30 la 16.00 am pus cîinele în lanț, ca să nu sară la om și am vopsit cu acuarelă soneria, pentru a fi mai vizibilă. De la orele 16 la 16,30 m-am spălat, m-am pieptănat și mi-am văxuit pantofii, pentru că o gazdă trebuie să fie îngrijită, nu-i așa?

Iar de la orele 16,30 la 18.00 v-am așteptat în stradă, fluierînd diverse melodii. Totul s-a dovedit zadarnic; nici unul dintre voi n-a venit să mă ajute la învățătură... Astfel, fiind părăsit de colectiv, am căzut într-un negru individualism și am plecat singur la cinema. A doua zi, am mai căpătat un 2 la geometrie, notă care reprezintă și media mea trimestrială.

Iată deci faptele ce m-au silit să țin această cuvîntare, pe care o închei aducînd o aspră critică colectivului de conducere al detașamentului, care nu se ocupă de îmbunătățirea muncii de învățătură.

Ilie VORBARIE
p. conf. Sandu ALEXANDRU

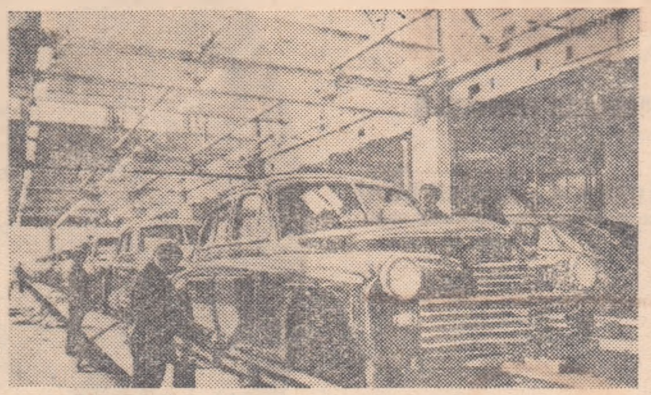
NOUTĂȚI TEHNICE DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Tatăl excavatoarelor

Anul acesta a fost experimentat, la o exploatare de lîngă Bitterfeld, cel mai mare excavator produs de industria R.D. Germane. Gigantul a dat rezultate optime. De ce îi spunem gigant? Gîndiți-vă și voi: acest „tată" al excavatoarelor are o greutate de 3000 tone și o capacitate de 50.000 m. c. pe zi. Ansamblul lui numără nu mai puțin de 288 de roți, iar diversele sale mecanisme sînt acționate de 100 de motoare!

Primul transatlantic construit în China

In R. P. Chineză s-a dezvoltat în ultimii ani, uimitor de repede, o ramură cu totul nouă a industriei indigene: construcția de vapoare. La Șanhai a fost proiectat și construit primul transatlantic de fabricație chineză. Vasul, destinat pentru transportul pasagerilor, poartă numele „Democrația".

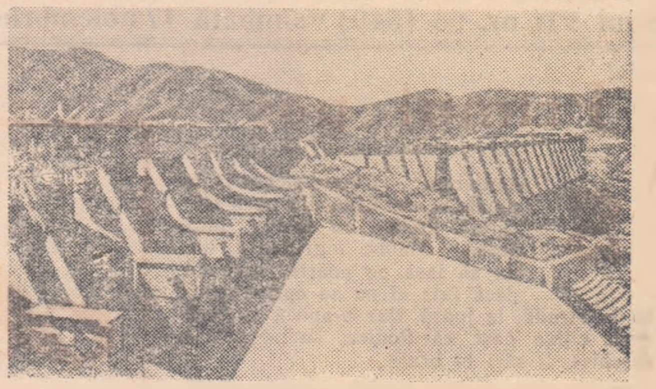


Noile automobile poloneze „Varșovia"

El are o lungime de 80 de m și e utilat cu cel mai modern aparataj de navigație.

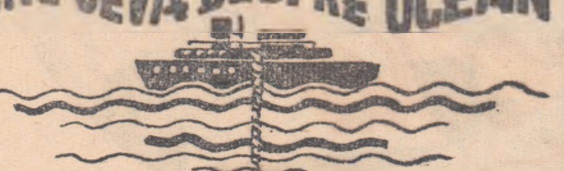
Centrala electrică de buzunar

Intre 8 și 30 septembrie 1956, s-a organizat la Brno o expoziție a industriei constructoare de mașini din Republica Cehoslovacă. Vizitatorii expoziției au fost impresionați îndeosebi de „Centrala electrică de buzunar". Centrala aceasta, cu o putere de 1500 Kw, este o instalație completă de uzină electrică. Ea este divizată în cîteva corpuri ce se pot monta separat și care cîntăresc fiecare sub 15.000 kg. Dimensiunile lor permit transportul întregii instalații pe șase vagoane-platformă de cale ferată. Uzina poate fi montată în timp scurt (4 săptămîni) și poate alimenta cu curent electric un oraș mijlociu. Tot la Brno a fost expusă o macara pentru carierele de piatră. Brațul ei mobil măsoară 35 m și are o suprafață de acțiune de 350 m. p., Numai cu cîteva rectificări de construcție, raza de acțiune poate fi extinsă la 750 m.



Un aspect al marelui baraj de pe lacul Meișan (R.P. Chineză). Barajul are capacitatea de a reține 2000 milioane m.c de apă.

CÎTE CEVA DESPRE OCEAN



Mai mult de 7 zecimi din suprafața globului pămîntesc este acoperită de apă — oceane și mări care păstrează în adîncurile lor nenumărate taine. Oamenii de știință, cercetători ai acestor taine, au creat o nouă ramură a științei, oceanografia, care, deși tînără, a scos la iveală multe lucruri în legătură cu forma coastelor, a adîncurilor, în legătură cu relieful, bogățiile aflate în ape, plantele și animalele de acolo, adîncimea pînă la care pătrunde lumina soarelui.

Oceanul Pacific are 175 milioane km.p. Această suprafață este atît de mare, încît întrece cu mult suprafața continentelor și a insulelor.

Volumul apelor din oceane este de aproape 14 miliarde de tone și reprezintă de 22 de ori volumul uscatului.

In această cantitate de apă se găsesc toate sărurile de pe pămînt, în special sarea de bucătărie. Dacă am putea extrage toată această sare și am întinde-o deopotrivă pe toată fața uscatului, l-am acoperi cu un strat gros de 47,50 m. In cazul acesta, puține case înalte din București ar ieși, cu acoperișurile lor, din pătura de sare.

Din cauza sărurilor, apa oceanelor este sărată și amară, este mai grea decît apa rîurilor și a lacurilor de apă dulce. Insă această sărătură nu este la fel, nici pe toată întinderea oceanelor, nici la toate adîncimile. Cu cît apa este mai caldă, cu atît este mai sărată, din cauza evaporării apei. In oceanele înghețate sarea este atît de puțină, încît apa îngheață la suprafață, formînd o pătură destul de groasă.

Dar analizele chimice au arătat că apa oceanelor și mărilor mai conține și părți invizibile de aur. Un învățat francez a socotit că, dacă s-ar scoate tot aurul acesta și s-ar împărți egal locuitorilor de pe pămînt, fiecare om ar primi cîte un bulgăr valorînd 120 milioane de lei.

Oceanele mai ascund multe taine, pe care neobosiții cercetători le smulg treptat, treptat, pentru folosul științei și progresul omenirii.

A. FLORINESCU
profesor



Cum se nasc jucăriile

Am citit demult, în copilărie, o poveste șchioapă despre un atelier de jucării deschis de... îngeri, în rai. De atunci jucăriile și-au pierdut pentru mine toată poezia. Dar uite că, pe neașteptate, și-au redobîndit-o. Cînd, unde? Ieri, într-o fabrică de jucării. M-am gîndit, m-am răzgîndit: să vă împărtășesc și vouă taina sau ba? Și am hotărît că da. Cu o condiție: să nu spuneți nimic frățiorilor voștri mai mici. Fiindcă ei, cînd Moș Gerilă le va aduce în traistă jucării, vor bate din palme și vor zice șireți: „Hă, hă! Știm de unde le ai!" Și o să se supere Moș Gerilă. Da, da, o să se supere, pentru că eu am fost...

IN ATELIERUL LUI MOS GERILA

Darnicul unchiaș are o sumedenie de colaboratori. I-am descoperit într-o casă, mare, mare, pe care scrie: FABRICA DE JUCARII „BUCURIA COPIILOR". Gîndeam că o să mă întîmpine o liniște solemnă și niște ochelari, care dau „duh" jucăriilor. Ți-ai găsit! Vuiet și gălăgie ca în orice uzină. Iar unchieșii... niște tineri, băieți și fete, veseli nevoie mare. Ei fabrică jucăriile. In ce chip? Aici e toată ciudățenia. Cunoașteți atîtea jucării care se răsfață prin magazine: avioane cu giroscop, auto G.A.Z.-uri, pistoale cu sfîrlează, mașinuțe de gătit, de călcat și cîte și mai cîte. Niște... jucării, acolo. Nici n-ai crede că pentru fabricarea lor e nevoie de ditamai mașinile (mari de te sperii!) și se cheltuie atîta pricepere...

Să vedeți: fabrica are un așa numit „centru de proiectare", unde zece oameni născocesc și iar născocesc, toată ziua, la jucării noi, le desenează pe hîrtie toate amănuntele și le dau în lucru. Născută doar „pe hîrtie", jucăria trece apoi (după cum e cazul) prin felurite secții: Metal, Tîmplărie, Vopsitorie, Bachelită, Montaj... Dar



să luăm o singură jucărie, electrocarul, și să-i cunoaștem povestea. Mai întîi au fost confecționate matrițele pieselor, care au fost montate la niște prese uriașe. Presele acestea lovesc ca niște berbeci în bucățile de tablă litografiată. De sub ciocanul lor ies, pe rînd, platforma, cutia de acumulator, tabloul de comandă, șasiul. Mecanismul (care are nu mai puțin de 15 piese!) îl lucrează la strung utemistul Onea Ion. Roțile sînt lucrate la secția bachelită. O linguriță de praf cenușiu sub ciocanul presei, o izbitură înfundată și... a ieșit roata! După ce piesele au fost vopsite cu „șprițul" de tovarășa Manu Maria, ele merg la hala de montaj. Dar uitasem ceva: electrocarul are atașat la el un omuleț de celuloid, „manipulantul". Omulețului acestuia îi fac toaleta doi tineri înarmați cu pensule și culori: Cherciu Elena și Amzea Petre. Mai departe... Dar ce să vă mai spun, că ați înțeles singuri cît de complicată e nașterea unei jucării așa de simple. De pildă, o trompetă mititică de tablă trece prin aproape 20 de operații. Și nu dintre cele mai ușoare!

Aș fi stat acolo zile întregi, să aflu povestea fiecărei jucării în parte. Dar mi-a fost teamă să nu răsară de undeva Moș Gerilă, indignat peste măsură că gazetarii îi cotrobăie în secrete, și să mă ia la refec...

Vasile MANUCEANU

Cărți pentru voi

Animalele mele

Pe toate gardurile și pe toți stîlpii stațiunii balneare în care mă aflu au apărut afișe colorate.

„Porcul în nori!" „Porcul zburător!" Ce tămbălău a fost în ziua spectacolului. Și mai departe V. Durov povestește cum a dresat el un porc care a zburat în nori, și care a sărit apoi cu parașuta, ba ceva mai mult, „aviatorul" său a rămas agățat de burlanul unei case.

Durov a mai avut și un elefant „bărbier" la care însă el nu s-a bărbierit niciodată, dar pe alții îi invita și încă foarte stăruitor. Bineînțeles că la frizeria elefantului Baby nu venea decît piticul Varea pe care-l veți cunoaște citind cartea „Animalele mele" de V. Durov.

Porcul zburător și elefantul care rade, tunde și bărbierește nu sînt însă decît cîteva animale dresate, de autorul cărții... care a fost și dresor.

Povestiri

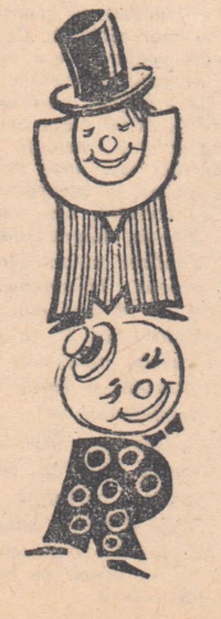
Ați auzit cumva de doctorul Aumădoare? Nu? E un doctor foarte bun. Eu personal nu-l cunosc, dar așa povestesc toți pacienții săi:

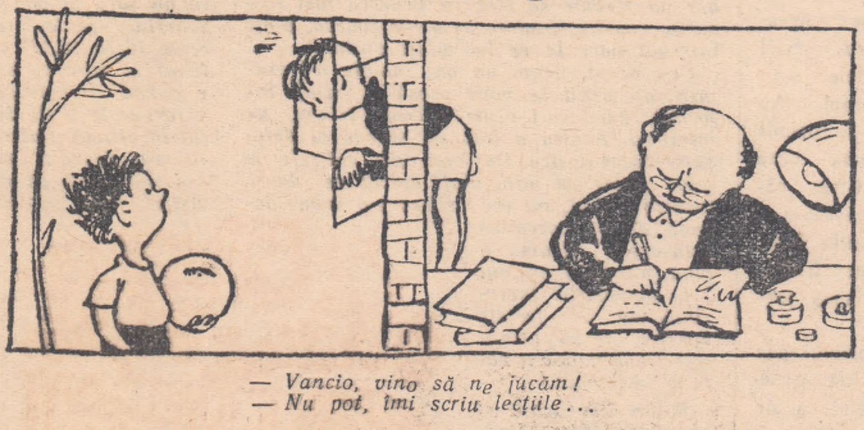
„Și o vacă, și-o lupoaică/, Și un vierme, și-un gîndac/Chiar și o ursoaică/Și pe toți îi face tun/ Aumădoare, doctor bun".

Și nu numai pacienții săi spun asta, dar chiar și scriitorul sovietic K. Ciukovski, care a scris pentru voi, dragi copii, cartea „Povestiri". Citind povestirile lui Ciukovski, aflați și despre necazul Feodorei, căreia i-au fugit de acasă toate vasele — asta pentru că nu voia să le curețe — și despre lupta dintre urs și crocodilul care furase soarele de pe cer și despre... despre multe alte lucruri, pe care însă nu vi le mai spun eu, pentru că, zău — credeți-mă — își pierd tot farmecul.



Totul de-a gata





— Vancio, vino să ne jucăm!
— Nu pot, îmi scriu lecțiile...

O fetiță mîzgălește de zor o hîrtie.
— Ce faci acolo?
— Îi scriu lui Jeni o scrisoare.
— Dar tu nici măcar nu știi să scrii.
— Nu-i nimic, nici Jeni nu știe să citească.

— Dacă o girafă stă cu picioarele în apă, crezi că răcește și începe s-o doară gîtul?

— Sigur că da, dar abia după o săptămînă.

Insemnări din Maramureş

AUTOBUZUL ALPINIST

Mergeam de mai bine de un ceas cînd pădurarul se apleca şi-mi strigă în ureche:

— Incepe! Acum ai să vezi mata minunăţie!

Autobuzul începu urcuşul. Un cot, apoi altul şi apoi altul. Cu fiecare cot, autobuzul saltă parcă in aer, ca un helicopter, sus, tot mai sus spre culmea muntelui. Şi cu cît urcă mai sus, cu atît tabloul din faţa noastră pare mai fantastic. Pe un soclu uriaş, îmbrăcat în strălucitoarea haină a iernii, piscul Gutin îşi fumează alene pipa de dimineaţă aruncînd spre slava cerului rotocoale mari de pîclă. Pare un uriaş sfinx, un paznic înfricoşător, gata oricînd să te sfîrtece pentru cutezanţa de a-i călca meleagurile. Valea ne apare acum ca un hău fără fund, ca o căldare uriaşă, pe marginile căreia autobuzul nostru, întocmai unei furnici, dă ocol după ocol, cînd pe o margine, cînd pe alta.

După un cot am ajuns pe culme. Cu toţii am coborît jos.

— Iacă-tă aici, la vale, e fîntîna lui Pintea.

Fîntîna lui Pintea! Este oare maramureşan care să nu cunoască acest izvor limpede de munte? Pentru ei, izvorul acesta e un loc sfînt.

— Aici se spăla şi-şi adăpa calul viteazul haiduc Pintea, îmi spune pădurarul. Apoi se apucă să-mi povestească cîte ceva din isprăvile haiducului.

Odată i-a ieşit în cale un om sărman.

— Moşule, i-a zis haiducul, sînt lihnit de foame. Dă-mi ceva bucate din traista ta.

Omul desfăcu traista şi scoase din ea o bucată de mămăligă şi un boţ de brînză.

— Atîta am, zise omul, dar dacă ţi-e foame mănîncă tot. Eu oi mai găsi ceva de îmbucat pe la vreun creştin cu inimă bună.

Din vorbă în vorbă, omul îi povesti haiducului cît de sărman e, că are mulţi copii şi că toţi flămînzesc

— Mulţam pentru masă moşule. Mîine tot la vremea asta, să vii aici ca să-ţi răsplătesc bunătatea.

In aceeaşi zi, haiducul întîlni un grof, un nobil, căruia i se adresă în acelaş chip ca şi omului sărman.

— Legaţi-l pe nebunul acesta porunci — drept răspuns — groful slujitorilor săi.

In aceeaşi clipă însă ieşiră din tufişuri ortacii lui Pintea. Groful fu despuiat de armele şi de bănetul avut asupra lui. Apoi i se dădu drumul.

A doua zi, viteazul Pintea înmîna omului sărman pungile grofului fără inimă.

Dacă sînt adevărate sau nu poveştile născocite pe seama lui Pintea, nu se poate dovedi. Dar că a fost viteaz, asta da! In amintirile lui Francisc Rakoczi, conducătorul răscoalei din 1703-1711, se vorbeşte despre haiducul Pintea ca despre unul dintre cei mai viteji căpitani ai săi.

Am pornit din nou la drum. Incă vreo oră de mers şi după ce vom străbate dintr-o parte în alta pămîntul maramureşan, şoseaua ne va duce în acea localitate despre care cîntecul spune:

„Cîtu-i Maramureşu'
Nu-i oraş ca Sighetu'".

Vasile BIRGAOANU



GRIJA TUTUROR

Valerka Balin a mai primit un 2... Era sigur că va fi chemat în faţa adunării detaşamentului, că va fi mustrat şi s-a pregătit să se împotrivească. Aşa e caracterul lui!

Dar a ieşit cu totul altfel.

— Inţelegi? Situaţia ta ne îngrijorează, îi spuse Vera Novikova. Ce o să fie cu tine?

— Dacă vrei, te putem ajuta — spuse Saşa Zajivihin.

— Vrei să ne facem lecţiile împreună? îi propuse Andrei Şibalkov

Şi cu aceasta, adunarea luă sfîrşit. Trecură cîteva zile. Valerka s-a împrietenit cu Andrei. Invăţau împreună la limba engleză. Intr-o zi Valerka a fost chemat la tablă. In clasă era linişte. Cînd profesoara puse nota în catalog şi Serioja Vinogradov, care şedea în banca întîi, le arătă copiilor patru degete, toţi zîmbiră. Dar cel mai mulţumit a fost, desigur, Valerka.

Cu Jenea Zorina au procedat altfel. Ea răspundea întotdeauna la lecţii, dar era nehotărîtă şi deseori se încurca. Cînd au întrebat-o colegii de ce se întîmplă aşa, auziră următorul răspuns:

— Nu ştiu să răspund mai bine.

Şi atunci, din însărcinarea colectivului de conducere al detaşamentului, cîteva fetiţe s-au dus la ea acasă. Aflară acolo că prietena lor învaţă foarte repede. O jumătate de oră, şi gata!

— Aşează-te şi învaţă! i-a spus Ira Dinova. Noi vom lucra alături de tine

Ce era să facă! A trebuit să înveţe încet, atentă, aşa cum învăţau şi celelalte fetiţe. Şi s-a văzut că Jenea poate să răspundă bine la lecţii, fără să se încurce

...Vitea Rodin stă în bancă cu Kolea Kuznetov. Kolea ascultă cu atenţie explicaţiile profesoarei, iar Vitea, căzut pe gînduri, priveşte pe fereastră, nu mai aude nimic. In alte clase astfel de lucruri trec neobservate. Pe cînd aici aşa ceva nu se întîmplă niciodată deoarece copiii au grijă unii de alţii. Cînd Kolea observă că Vitea e cu gîndul în altă parte, îi dă un ghiont, ceea ce înseamnă: ascultă nu visa!

S-ar părea că e un fleac — dar dacă te gîndeşti mai adînc, se poate spune despre Kolea: iată un adevărat prieten.

Am mai putea să vă povestim multe despre clasa a V-a B. a Şcolii nr. 214 din Moscova. Dar vrem ca voi înşivă să vă daţi seama de lucrul cel mai important: pe aceşti copii îi uneşte o prietenie sinceră. Ei îşi iubesc detaşamentul, au multă grijă unii de alţii

din „Pionierscaia Pravda"



O viitoare mare savantă? Poate. In orice caz, o şcolăriţă silitoare.

Csaba nu mai e singur

Cu Csaba Fagarasi de la Şcoala maghiară din Petrila s-a întîmplat un lucru îngrozitor.

Anul trecut, în timpul gerurilor mari din februarie, frigul i-a pătruns pînă la oase, degerîndu-i picioarele. Şi băiatul a



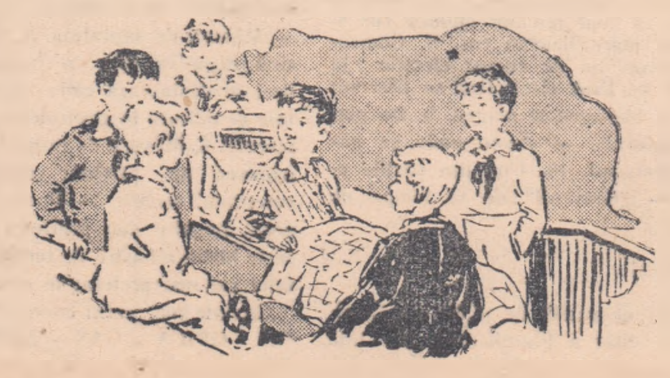
ajuns la spital. Aici doctorii, oricît s-au zbătut, n-au avut încotro şi au fost nevoiţi să-i amputeze labele ambelor picioare. De acum, micuţul Csaba nu se mai putea juca pe afară în zilele senine, nu mai putea alerga vesel la şcoală, să se zbenguiască cu ceilalţi colegi după ore. Trebuia să stea în pat şi să privească de acolo, pe fereastră, toată frămîntarea de afară. In blocul unde locuia veneau des colegi şi colege de şcoală să-i ţină de urît, aducîndu-i tot felul de daruri care să-l distreze: un joc „Micul inginer mecanic", cărţi cu poze şi altele. Toate acestea l-au ajutat să nici nu observe cum a trecut vara.

A sosit toamna. Picioarele îi erau pe vindecate, dar Csaba nu putea încă să umble. Toamna i-a adus aminte de şcoală, de frumuseţile cu care acest anotimp îmbracă dealurile înconjurătoare. De unde pînă mai ieri băiatul era vesel, plin de optimism, încrezător că totul o să fie bine, de acum începu să fie ros de îndoieli, de nelinişti. „Oare ce o să se întîmple cu el? Ce-o să facă cu şcoala? Oare n-o să piardă anul?"

Toate astea l-au mîhnit mult pe Csaba, dar nu l-au descurajat. „O să învăţ singur" — gîndea el. La toate frămîntările Csaba n-a rămas singur; părtaşă îi era întreaga clasă... prietenii lui cei mai buni, Lati, Nicu, Pîtiu... tovarăşa învăţătoare Lanke Fazekaş...

Cu o săptămînă înainte de începerea şcolii a venit la el aproape întreaga clasă. Au venit şi fetele, cu care, pe cînd era în clasa a II-a nu se prea împăca. Ele au uitat toate acestea. I-au adus biscuiţi, flori, mere... şi, ceea ce e mai important, o veste plăcută: Csaba le-a rămas şi anul acesta coleg, în clasa a III-a, deşi este împiedicat să umble.

Tovarăşa învăţătoare l-a scris şi în catalog pe Csaba, numai că... n-o să meargă el la şcoală ci... şcoala o să vină la el. Mai bine zis o să vină să-i predea în fiecare zi lecţii tovarăşa învăţătoare, iar colegii o să-l ajute să le înveţe, să rezolve problemele.



Aşa a şi fost o vreme. Csaba n-avea de ce se plînge. Nu se mai simţea singur, putea să înveţe... Dar totuşi şcoala, cu colectivul ei, îi lipseau. De multe ori, după ce plecau colegii de lîngă el, ar fi vrut să alerge după ei, să se joace împreună, dar...

Deşi el n-a spus, învăţătoarea, prietenii cei mai apropiaţi au simţit ce-l doare.

— Copii, lui Csaba îi lipseşte şcoala, aerul de afară... Să ne gîndim cu toţii cum să-l aducem la lecţii, ca să se simtă elev la fel ca voi... le-a spus într-o bună zi învăţătoarea celor dintr-a III-a.

Şi copiii s-au frămîntat o zi, două...

— Să-l ducem cu targa, au spus unii, dar cei mai mulţi n-au fost de acord.

— Să-i facem rost de cîrje... au zis alţii

Nu se putea; picioarele încă nu-i erau bine vindecate.

Ideea salvatoare i-a venit însă lui Iosif Svirceac.

— Eu am un cărucior, acasă. Să-l aducem şi tot cu el să-l ducem înapoi.

— Foarte bună idee. Noi o să-i dăm ajutor lui Svirceac să-l ducă, au sărit într-un glas Pataki, Hegyi, Iuhasz...

— Şi noi, şi noi...

Toţi ar fi vrut să fie primii care să-l aducă pe Csaba la şcoală. Pînă şi fetele. Cu greu i-a împăcat învăţătoarea, spunîndu-le că o să-l ducă fiecare cu rîndul. S-a făcut şi un program după care să se ghideze cei ce-l vor ajuta pe Csaba.

Auzind noutatea, Csaba s-a simţit într-al nouălea cer de bucurie. La primul drum făcut de acasă la şcoală, tot timpul a rîs şi a spus la glume, plin de voioşie. Uneori uita de starea în care se afla şi ar fi vrut să sară din cărucior, să se ia la trîntă cu toţi, să alerge...

De atunci, în fiecare zi, la orele cînd elevii merg la şcoală şi cînd se întorc spre casă, minerii din Petrila s-au obişnuit să vadă pe stradă un grup de copii care-l trag pe altul într-un cărucior. Pentru mulţi aceasta pare o joacă dar Csaba, prietenii lui, ştiu că nu-i aşa. Este vorba de ceva mult mai însemnat, de propria-ţi răspundere faţă de tovarăşi.

Irimie STRĂUŢ

Într-o gospodărie pitică

Iată-mă la Bicaz, pe şantierul hidrocentralei. Străbătînd prin furnicarul de oameni, camioane, vagonete, în uruitul macaralelor şi-n vuietul neliniştit al Bistriţei, ajung la direcţia şantierului. Intr-un birou doi bărbaţi stau a-



dînciţi asupra unor planuri şi desene. Cel mai în vîrstă, se recomandă scurt... „Laver !" apoi îşi continuă migala studiului. Celălalt, mai tînăr, este inginerul Ioniţă. Aflînd că vreau să cunosc amănunţit munca de pe şantier, spune rîzînd: „Ai venit la minut. Acum plec la tunel şi te duc... la faţa locului". Cînd îmi iau rămas bun de la tovarăşul Laver, inginerul spune vesel: „După amiază, dăm o raită prin piaţă, să tîrguim produse de-ale gospodăriei noastre colective..."

— Gospodărie colectivă? Unde? Aici în Bicaz? — întreb eu neîncrezătoare.

— Bineînţeles. Inginerul trage cu coada ochiului spre tovarăşul Laver, care clatină zîmbind din cap, parcă i-ar spune: „Nu te laşi de năzdrăvănii..."

— Dar cum se numeşte? Cînd s-a înfiinţat? — continuai eu, nepricepînd nimic.

— G.A.C. „Furnica" a fost înfiinţată astă-primăvară.

„Unde or fi găsit un teren atît de mare în valea asta plină de şantiere?" — mă întrebam eu.

— Şi... cam cîte hectare sînt?

Tovarăşul Laver, atras de discuţie, face haz:

— Intreabă matale mai bine cîţi metri pătraţi!

— 413 în total şi de-a lungul şi de-a latul!...

Inveselit de figura ce-o făcusem, se apleacă iar, rîzînd, asupra desenelor.

— Mă rog, dar cine-i, unde-i preşedintele?

— Tovarăşul Laver Iulius — zise iute inginerul.

— Cum, tovarăşe Laver, chiar dv...? sării eu arsă.

— Nu-i vorba de mine, tovarăşă. Inginerul se ţine de şotii. Vrea să-i facă publicitate băiatului meu, dar teamă mi-e ca asta să nu-i strice.

— E vorba de fiul dv.? Dar cîţi ani are?

— 14 ani...

Parcă am fi în cărţile lui Jules Verne — gîndesc eu. Cu preşedinţi de 14 ani... Deodată exclam:

— Bine, tovarăşe Laver, dar la vîrsta asta se merge încă la şcoală!

— Aşa şi este! E elev în clasa a VII-a, la Şcoala elementară din Dodeni-Bicaz. ...Uite-mă, aşa dar, în drum spre şcoala din Dodeni, la 1 km. de Bicaz. Inginerul mă duce cu camionul pînă acolo. Pe drum îmi povesteşte: „Cel mai iubit om de la şcoală este profesorul de ştiinţe naturale, Vasile Pietraru, care a reuşit să transmită şi elevilor dragostea pentru natură şi energia lui. Chiar direcţia şi sindicatul şantierului sprijină activitatea şcolii, căreia i s-a dus vestea hăt departe, în R. D. Germană, în Islanda, iar în Belgia i s-au cerut chiar broşuri despre organizarea cercului de ştiinţele naturii. In Uniunea Sovietică, o revistă a publicat despre ei un reportaj cu fotografii.

Cum ajung la grupul şcolar din Dodeni, cu clădirile lui albe, luminoase, de curînd construite, întreb de profesorul Pietraru. Dar am găsit-o pe soţia lui, care e învăţătoare la ciclul I.

— Profesorul trebuie să sosească acuşi — îmi spuse ea. Dar, dacă vrei să vezi gospodăria ţi-l dau pe preşedinte, îţi va arăta totul.

Tînărul preşedinte, Laver Iulius, e pionier, elev în clasa a VII-a, înalt, blond, pîrlit de soare şi deloc intimidat de „interviul" ce mi-l „acordă". In drum spre „tarlaua" gospodăriei îmi răspunse sigur pe el, la toate întrebările... „Cine m-a propus preşedinte? Păi cei 23 de membrii colectivişti din şcoală... Colaboratorii mei? Avem un colectiv de muncă format din trei membri: Şerban Lenuţa din clasa a V-a, şefă de brigadă; Parasca Aurelia din aceeaşi clasă tot şefă de brigadă şi... eu".

Am ajuns pe primul „lot" al „gospodăriei" frumos încercuit cu gard, iar de jur împrejur, parcă-i străjuit de bolovani şi de grădini mai mici: sînt loturile individuale de legume şi zarzavaturi ale familiilor de muncitori.

Intrînd pe o portiţă a colectivei, ne întîmpină o grămadă de bostani şi gogonele, care aşteaptă să fie transportate la piaţă. Pe margini se înalţă araci cu fasole, care a fost de mult „recoltată", împreună cu castraveţii, ardeii şi roşiile. Acum s-au strîns cartofii, varza, morcovii şi sfecla... Cîte mai întîlneşti pe straturi: şi muştar, şi pătrunjel, a fost şi salată, şi ridichi... Dintr-altă latură mă întîmpină semeaţă şi graţioasă, floarea soarelui.

Şezînd pe o bancă în faţa unei mesuţe de lemn, scriu şi întreb, iar Laver îmi răspunde la toate: „Pe lotul al doilea? Acolo am semănat lucernă, fasole pentru sămînţă, porumb pentru experienţe în laborator... Ştiţi, vreau să-l încercăm ca să-l adaptăm la condiţiile climei noastre" — zice el plin de entuziasm.

— Cine v-a dat la început toată sămînţa?

— Chiar părinţii elevilor. Fiecare din noi am adus de acasă sămînţă din tot ce aveam. Dar de cea mai multă sămînţă ne-a făcut rost tovarăşa Budescu, soţia directorului şantierului, care-i şi deputată în Sfatul Popular. Dînsa ne-a ajutat mult. Vedeţi, tovarăşă, colo sus pe deal, castelul de apă? Aflaţi că dînsa a intervenit şi ni s-au tras ţevi pînă aici la noi, ca să irigăm şi terenul nostru şi cele dimprejur. Tot aşa am căpătat şi îngrăşăminte chimice şi unelte de lucru. Acuma avem de toate — zise „preşedintele" rîzînd bucuros. Intre timp, au venit pe „tarla" şi „alţi membri ai gospodăriei, vrînd să-mi povestească lucruri interesante.

— Ştiţi că astăzi ni se dau diplome de colectivişti fruntaşi? — sare iute Bighel Elena.

— Da? Şi vei fi printre fruntaşi?

— Sigur că da, face Laver.

Iată că se apropie profesorul Pietraru. Dau mîna cu el şi-l privesc atentă. Este un om blajin, potolit şi tăcut. Dar imediat, copiii îl înconjoară şi încep să-i spună tot felul de lucruri. Profesorul mă priveşte cu mulţumire în ochii albaştri.

— Ei, cum îţi place colectiva noastră?

— Imi place atît de mult, că aş vrea să mai fiu şi eu elevă, să fiu membră a gospodăriei şi să votez statutul ei special.

— Ba nu, tovarăşă — mă întrerupe profesorul, noi nu avem statut special. La 26



mai cînd s-a constituit colectiva, în prima adunare generală, s-au depus şi cererile de intrare şi s-a citit şi statutul, acelaşi statut ca al oricărei G.A.C. obişnuite, iar „colectiviştii" l-au votat cu toţii.

— Dar normele? Puteţi lucra după normele obişnuite?!

— Asta nu, mă linişteşte profesorul. Aici avem norme speciale. Iată „contabilul", Alexandrescu Daniel dintr-a VI-a, are toată evidenţa.

Daniel e un băiat negricios şi iute în mişcări. Imi spune plin de seriozitate:

— Colectiviştii mai mici formează brigăzile de plivitori şi noi le socotim aşa: 1 m^2 egal o normă. Colectiviştii din clasele mai mari, a IV-a, a V-a intră în brigăzile de prăşitori. La ei 10 m^2 fac o normă. Iar cei mari fac munca mai grea: reparaţia uneltelor, de exemplu. Noi, pentru reparaţia a 5 sape, dăm o normă...

— Dar în raport cu produsele ce se cuvin, cum socotiţi normele? — îl întreb eu convinsă că se va încurca de data aceasta.

— Chiar prin cuvîntul pe care l-aţi spus, zîmbeşte Daniel, fericit că nu l-am prins. Şi deschide un registru mare. Vedeţi? — zice — noi facem socoteala prin metoda rapoartelor şi proporţiilor din aritmetică şi aşa căpătăm rezultatul exact. Imi întinde registrul şi citesc fel de fel de socoteli. Vasiliu Livia dintr-a doua îşi aminteşte o întîmplare petrecută unei colege:

— Ea n-a venit mai deloc la lucru — povesteşte Livia şi continuă făcînd haz: cînd s-au împărţit ridichile, s-a dus acasă cu o ridiche şi jumătate, fiindcă nu lucrase decît 1/2 normă...

Copiii rîd. Profesorul intervine zîmbind: „A doua zi a venit cu mama ei la şcoală şi dînsa ne-a promis că o va trimite totdeauna la lucru, să nu se mai întîmple o aşa ruşine...

— Şi să vedeţi acuma, zice Laver cu faţa plină de voie bună — acuma a căpătat la fel cu toţi, cîte 5 kg roşii, cîte 12 ardei, cîte 7 kg castraveţi... Ah, ce grozav a fost cînd am dus acasă veniturile !...

Toţi vor să-mi povestească ce-a făcut fiecare cu veniturile căpătate:

— La noi acasă, castraveţii i-am pus la oţet, dar roşiile şi ardeii i-am mîncat aşa cruzi, căci erau foarte gustoşi — zice o fată cu părul legat într-o băsmăluţă roşie.

— Cartofii şi morcovii i-am pus în nisip; mi-a adus puţin tata de la şantier, dar a zis că face asta numai fiindcă am avut grijă să-i aduc provizii de iarnă — îmi spune tainic un băieţel fără doi dinţi.

Daniel, „contabilul" îmi spune mîndru:

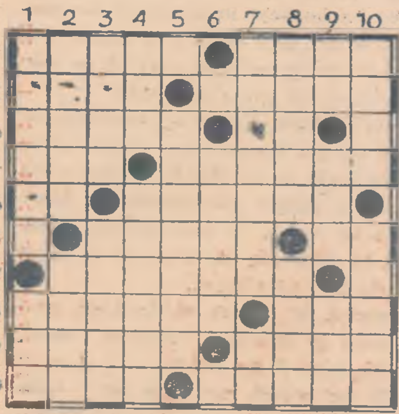
— Ştiţi că tov. profesor mi-a dat în grijă să fac socoteala şi să opresc 2% din produsele gospodăriei pentru seminţe, ca să facem experienţe miciuriniste în laborator? Tot ce ne prisoseşte vindem în piaţă şi banii îi folosim ca să dezvoltăm şi mai mult colţul nostru viu...

Iată o colaborare rodnică! Colectiviştii fruntaşi sînt şi naturalişti de frunte. Să le urăm spor la muncă şi belşug în gospodărie.

Măriuca MARGHETI

In timpul vostru liber

Electricitate



Orizontal:

1. Fizician şi astronom francez, cel care a stabilit pentru prima dată legătura dintre aurora boreală şi furtunile magnetice. (1786-1853). — O întîlnim la curentul alternativ. 2. Prefix al trăznetului, care te apără de descărcările electrice din atmosferă. — Ceas vechi. 3. Profund. — Pronume. 4. Fluviu în Europa. — Porţiunea de circuit electric care pune în legătură aparatul, maşina sau locul de utilizare al energiei electrice cu reţeaua de distribuţie. 5. Alfa şi omega. — Piese de legătură care se montează la capetele conductorilor electrici. 6. Poate fi electric sau cu combustie internă. — Mirare monovocalică. 7. Numele comun al unui renumit chimist rus şi al unui mare fizician rus. 8. Controlul consumului de curent electric la contor. — Prin electroliză se descompune în hidrogen şi oxigen. 9. De piatră! (plural). — Acolo unde se găsesc electronii. 10. Una din părţile elicei. — „Grătarul" de la lampa de radio.

Vertical:

1. Cel de radio, de pildă. — Comisia de Stat a Planificării. 2. Cîntă şi vorbeşte cu ajutorul undelor herţiene. — Sîrmă specială folosită mai ales în radiotehnică. 3. Arbore de luncă. — Bun conducător de electricitate. 4. Localitate în Cehoslovacia. — Fire de sîrmă înfăşurate pe un izolant. — 5. Scobitură care se formează pe electrodul pozitiv al unui arc electric alimentat cu curent continuu (plural). Pot fi găsite însă şi la vulcani. 6. Placa lămpii de radio (plural). 7. Modul cel mai simplu de a produce electricitate. — Măsură de suprafaţă. 8. Ion cu sarcină negativă care în timpul electrolizei se deplasează către anod. — Unitate de măsură în electrotehnică (w = v plural). 9. Măsură de timp. — Aşa este mătasea în privinţa conductibilităţii curentului electric. — Poate fi sud sau nord; negativ sau pozitiv. 10. Inroşeşte hîrtia albastră de turnesol. — Metalul cel mai preferat în electrotehnică.

Cuvinte mai puţin cunoscute: ARAGO - GRILA - GAN - ANION.

De şapte ori: de ce?

Acasă, la şcoală, pe stradă, în orişice loc te-ai afla te întîlneşti cu o sumedenie de fenomene. Unele din ele îţi atrag repede atenţia şi cauţi să le afli îndată cauza. Sînt însă fenomene cu care ne-am obişnuit într-atîta încît niciodată nu ne-am propus să vedem din ce cauză se produc.

1. De ce, cînd fierbe, laptele creşte, se umflă, pînă dă în foc?

2. De ce iese praful atunci cînd scuturăm hainele?

3. Pe timp rece multe animale dorm încolăcindu-se, iar pe timp călduros se întind în voie. De ce?

4. De ce atunci cînd bate vîntul ni se pare că s-a făcut mai frig?

5. Fructele, cînd sînt crude, au culoarea verde (culoarea frunzelor), iar cînd se coc capătă culori cît mai vizibile şi mai atrăgătoare. De ce?

6. De ce raţele şi gîştele merg legănat?

7. Fumul, format din mici particele de carbon, este mai greu decît aerul. De ce dar, atunci cînd facem foc în sobă, fumul nu iese pe uşiţa sobei, ci urcă în sus pe horn?

Trimiteţi răspunsurile pe adresa redacţiei.

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114. Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.